

ISSN 2226-2180

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

МИСТЕЦТВОЗНАВЧІ ЗАПИСКИ

NOTES ON ART CRITICISM

Випуск 35

Київ – 2019

УДК 78
ББК 85(4 Укр)
М 65

МИСТЕЦТВОЗНАВЧІ ЗАПИСКИ: Зб. наук. праць. Вип. 35. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2019. 370 с.

Збірник наукових праць «Мистецтвознавчі записки» має на меті висвітлення різноманітної історичної та теоретичної проблематики мистецтвознавства та культурології. Тематика статей пов'язана як із сучасною мистецькою практикою, так і з художньою культурою минулих епох. У статтях представлено широкий спектр мистецтвознавчої та культурологічної думки.

Видання розраховане на фахівців-дослідників, теоретиків і практиків мистецтва та культурології, викладачів, аспірантів та студентів гуманітарних навчальних закладів, а також на широкий загал усіх, хто цікавиться проблемами художньої культури.

Редколегія:

Афоніна О. С., доктор мистецтвознавства, професор (НАКККиМ) – *головний редактор*; **Шульгіна В. Д.**, доктор мистецтвознавства, професор – *заступник головного редактора* (НАКККиМ); **Зосім О. Л.**, доктор мистецтвознавства, доцент (НАКККиМ) – *відповідальний секретар*; **Гливинський В. В.**, доктор мистецтвознавства, доцент (США); **Жуковін О. В.**, к. мистецтвознавства (НАКККиМ); **Карпов В. В.**, доктор історичних наук (НАКККиМ); **Клаус Кайл** – доктор філософії в галузі мистецтвознавства, габілітований; **Маркова О. М.**, доктор мистецтвознавства, професор; **Погребняк Г. П.**, кандидат мистецтвознавства, доцент (НАКККиМ); **Прищенко С. В.**, д. габіліт. в галузі дизайну (НАКККиМ); **Роготченко О. О.**, доктор мистецтвознавства, заслужений діяч мистецтв України; **Чупріна Н. В.**, к. технічних наук, доцент.

Затверджено

Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.10.2015, № 1021

як фахове видання з культурології та мистецтвознавства

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 р. № 1151 є фаховим виданням зі спеціальностей: культурологія; аудіовізуальне мистецтво та виробництво; образотворче мистецтво; декоративне мистецтво, реставрація; хореографія; музичне мистецтво; сценічне мистецтво

Збірник наукових праць "Мистецтвознавчі записки" індексується в міжнародних базах даних:
International Impact Factor Services; Google Scholar; Journals Impact Factor; BASE; InnoSpace; Scientific Indexing Services Science Index (PIHC)

Друкується за рішенням Вченої ради
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
протокол № 11 від 28 травня 2019 р.

За точність викладених фактів та коректність цитування відповідальність несе автор

Рецензування здійснюється членами редакційної колегії

Свідоцтво: КВ № 21135-10935ПР
від 08.12.2014 р.

© ТОВ ІДЕЯ ПРИНТ, 2019
© Автори, 2019

УДК 746.3(477)
DOI: <https://doi.org/10.32461/181574>

Варивончик Анастасія Віталіївна,
кандидат мистецтвознавства, доцент
Київського університету імені Бориса Грінченка
ORCID 0000-0002-4455-1109
varivonchik@ukr.net

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВОГО ОБ'ЄДНАННЯ «УКРХУДОЖПРОМ» ТА ПРИСВОЄННЯ ТОВАРНОГО ЗНАКУ

Мета дослідження є важливою і малодослідженою проблемою, що пов'язана із діяльністю традиційних народних мистецтв та висвітленням обставин розвитку і відстеження історичної еволюції та реорганізації «Укрхудожпрому» – підприємства, яке виготовляло та продукувало унікальні вироби української художньої промисловості. **Методологія** дослідження ґрунтується на використанні архівних матеріалів та спостережень культурологічного, історичного та мистецтвознавчого аналізу. **Наукова новизна** полягає у розкритті нових фактів та ґрунтовному аналізі документів щодо діяльності, виконання обов'язків та статуту «Укрхудожпромспілки», яку з часом було реорганізовано у виробничо-художнє об'єднання «Укрхудожпром». На основі результатів історичного дослідження можемо зробити **висновки**, що саме держава підтримувала та сприяла розвитку художньої промисловості з виготовлення виробів для населення України, створюючи вироби художньої промисловості для кожного регіону та розвиваючи естетичний смак місцевого населення.

Ключові слова: Укрхудожпром, реорганізація, керівництво фабрики, художня промисловість, виробництво.

Варивончик Анастасія Віталіївна, кандидат искусствоведения, доцент кафедры изобразительного искусства Киевского университета имени Бориса Гринченка

Реорганизация промышленного объединения «Укрхудожпром» и присвоения товарного знака

Цель исследования – важная и малоисследованная проблема, связанная с деятельностью традиционных народных искусств и освещением обстоятельств развития и отслеживание исторической эволюции и реорганизации «Укрхудожпром» – предприятия, на котором изготавливали и производили уникальные изделия украинской художественной промышленности. **Методология** исследования основана на использовании архивных материалов и наблюдений культурологического, исторического и искусствоведческого анализа. **Научная новизна** заключается в раскрытии новых фактов и основательном анализе документов о деятельности, уставе и обязанностях «Укрхудожпромспилки», которое со временем было реорганизовано в производственно-художественное объединение «Укрхудожпром». На основе результатов исторического исследования можем сделать **выводы**, что именно государство поддерживало и способствовало развитию художественной промышленности по изготовлению изделий для населения Украины, создавая изделия художественной промышленности для каждого региона и развивая эстетический вкус местного населения.

Ключевые слова: Укрхудожпром, реорганизация, руководство фабрики, художественная промышленность, производство.

Varyvonchik Anastasia, candidate of study of art, associate professor, associate professor of department of fine art of the Kyiv University of the name of Boris Grinchenka

The reorganization of industrial "Ukrkhudozhprom" and the assignment of a trademark

The purpose of the article is an important and under-investigated problem related to the activity of traditional folk arts and the coverage of the development and tracking of the historical evolution of Ukrkhudozhprom, an enterprise that manufactured and produced unique products of the Ukrainian artistic industry. The research **methodology** is based on the use of archival materials and observations of cultural, historical and artistic analysis. **The scientific novelty** it consists in the disclosure of new facts and a thorough analysis of the documents on the activities, statutes and obligations of Ukrkhudozhpromspilka, which was eventually reorganized into the production and artistic association Ukrkhudozhprom. **Conclusions.** On the basis of the results of the historical development, you can create conclusions, just as the main search team found it, it developed the development of artistic industry for the people of Ukraine, for the sake of the development of the program, for the development of design.

Key words: Ukrkhudozhprom, reorganization, factory management, art industry, production.

Актуальність теми дослідження. На сьогоднішній день, величезною проблемою стало зникнення виробництва Укрхудожпром, що могло б слугувати розвитком сучасних тенденцій до місцевих особливостей художньої промисловості, культури та побуту. Важливим є набуття гострої активності відродження, сприяння і підтримки розвитку народних традицій. До таких в Україні, належить: мистецтво ткацтва, вишивки, килимарства, різблення по дереву, вироби з металу та інші.

Тому не дивно, що різні аспекти цієї теми привертають до себе увагу науковців – істориків, мистецтвознавців, культурологів.

Аналіз досліджень і публікацій. Про традиційне народне мистецтво вишивання загалом та його різні галузі, види і різновиди зокрема існує значний корпус наукових досліджень. Так, про мистецтво вишивання писали Л. Кравчук («Вишивка, нариси історії українського декоративно-прикладного мистецтва» 1969.), М. Новицкая («Золотая вышивка Киевской Руси» 1972.), Т. Кара-Васильева («Полтавська народна вишивка», 1993., «Українська вишивка» 1993., («Шедеври церковного шитва. XII – XX століття», 2000.) та ін. Вишивання в усіх його різновидах – як поширений вид народної творчості – ретельно проаналізувала Р. Захарчук-Чугай («Українська народна вишивка. Західні області УРСР», 1988) та ін., Є. Причепій («Вишивка східного поділля», 2009.) та ін.

У цих та інших публікаціях даної тематики йдеться про зміст, особливості образної структури, про майстерність умільців, про традиції, зокрема й родові, тощо. Але мало хто з-поміж авторів, навіть тих, у назвах праць котрих міститься термін «промисел», – звертає увагу саме на виробничий, промисловий аспект народної творчості, хоча згадані, як і інші, не названі тут, традиційні народні мистецтва здавна називаються художніми промислами.

У зазначеному легко перекоонатися, переглянувши відповідні публікації. А їх також чимало. Зокрема це альбоми «Художні промисли України» 1979. (ред. Н. М. Киселевої, «Декоративно-прикладне мистецтво Української ССР (1970-е – початок 1980-х років», 1986. (ред. Н. І. Вологодская, Л.Э. Жоголь). Виробничий, промисловий аспект народного мистецтва, як і мистецтва загалом, не знаходить належної уваги та висвітлення і в ряді інших публікаціях на цю та суміжні теми.

Мета ж даної статті – висвітлити важливе і малодосліджену проблему, яка пов'язана із діяльністю традиційних народних мистецтв і обставин розвитку та відстеження історичної еволюції «Укрхудожпром»–підприємства, яке виготовляло та продукувало унікальні вироби української художньої промисловості.

Виклад основного матеріалу. Реорганізація промислового об'єднання художніх промислів «Укрхудожпром» проводилась до 1955 року, коли було ліквідовано останній Івано-Франківський (тоді – Станіславський) міжоблхудожпромсоюз. Харківський фірмовий магазин було передано у підпорядкування «Харківпромторг» Міністерства торгівлі УРСР.

Самопочатково структура «Укрхудожпрому» (судячи зі штатного розкладу) у 1945 році була такою:

1. Президія.
2. Адміністративно-господарський відділ.
3. Відділ кадрів та організаційно-масової роботи.
4. Виробничий відділ.
5. Планово-економічний відділ.
6. Відділ постачання і збуту.
7. Фінансово-рахунковий відділ [2 оп. 1, сп. 568].

«За час існування Укрхудожпромсоюзу в структурі відбулись певні зміни: з 1955 року Президію перейменовано на Правління. Оргмасовий відділ і кадри в 1953 році були поділені на два відділи – кадрів та відділ оргмасової і ревізійної роботи, з 1955 року знов організований один відділ оргмасової та ревізійної роботи і кадри, з 1960 року з цього відділу виділилась ревізійна група» [1].

Виробничий відділ з 1953 року був перейменований у промислово-технічний. З планово-економічного відділу у 1953 року відокремлений відділ організації праці і зарплати. Відділ постачання і збуту з 1953 року переведено у відділ організації торгівлі, товарообігу і забезпечення, з 1955 року – у відділ торгівлі і забезпечення. Фінансово-рахунковий відділ з 1953 року поділено на фінансовий і бухгалтерський відділи, які з 1955 року знову об'єднались під старою назвою (Наказ № 10 Керівника Управління художніх промислів Головного управління місцевої промисловості і побутового обслуговування населення при Раді Міністрів УРСР м. Київ від 3 січня 1961 р.

«Відповідно до постанови Центрального комітету КП У № 1698 від 11 жовтня 1960 року і Ради Міністрів УРСР № 3 від 5 січня 1969 року промислова кооперація була скасована. На базі артілей художніх промислів створені фабрики художніх виробів і переведені у підпорядкування Головного управління місцевої промисловості і побутового обслуговування населення при СМ УРСР. Безпосередньо керівництво фабрики здійснювало Управління художніх промислів «Укрхудожпром», створено на базі колишньої Укрхудожпромспілки» [2, оп. 1, сп. 568].

Положенням, затвердженим 6 травня 1961 року визначені основні завдання діяльності Укрхудожпрому:

- всебічна допомога та сприяння подальшому розвитку народних художніх промислів УРСР на базі кращих традицій українського народного декоративного мистецтва, освоєння революційних традицій соціалістичного мистецтва;

- розробка і впровадження нових художніх виробів, національних за формою, соціалістичних за змістом;

- проведення конкурсів на кращі твори декоративного мистецтва;

- організація пересувних і персональних виставок та оглядів творів майстрів та умільців художніх промислів, участь у міжнародних та всесвітніх виставках;

- підготовка до друку, альбомів, монографій, матеріалів про обмін досвідом роботи народних майстрів-умільців; проведення творчих семінарів, нарад, творчих відряджень;

- придбання найкращих зразків народної творчості, сучасних та старовинних;

- створення матеріально-технічної бази для розвитку художніх промислів;

- освоєння більш прогресивної технології.

Функції Укрхудожпрому були значно розширені та доповнені новими:

- розробка перспективних і поточних планів з усіх питань діяльності, а також керівництво станом виробничих планів;

- поліпшення умов праці та житлових культурно-побутових умов працівників підприємств, сприяння широкому розвитку житлового будівництва силами підприємств і працею робітників та службовців;

- затвердження норм витрат сировини, палива, електроенергії, розроблених підприємств і контроль за їх виконанням;

- розробка і подача встановленому порядку за затвердження проектів стандартів і технічних умов, оптових і роздрібних цін на продукцію;

- організація творчих та експериментальних майстерень і показових цехів на підвідомчих підприємствах для створення необхідних умов для творчої праці видатних народних умільців за дозволом, у кожному разі, Головного управління місцевої промисловості та побутового обслуговування населення РМ УРСР [2, оп.1, сп. 573].

Перерахунок виробів належних включенню в обсяг виробництва виробів художніх промислів.

У підпорядкування «Укрхудожпрому» увійшли 52 фабрики художніх виробів (збереження місцеперебування і назва попередніх артілей):

Вінницька область:

Вінницька фабрика «Художекспорт»;

Городківська ф-ка «Художня праця»;

Клембівська ф-ка «Жіноча праця».

Дніпропетровська область:

Петриківська фабрика «Вільна селянка»;

Царичанська ф-ка «Червоні квіти».

Київська область:

Київська фабрика «Художпобут»;

Київська ф-ка «Художпром»;

Богуславська ф-ка «Перемога»;

Васильківська ф-ка імені XX з'їзду КПСС;

Кагарлицька ф-ка імені М. Горького;

Літківська ф-ка імені Восьмого березня;

Переяславська ф-ка імені Б. Хмельницького;

Чорнобильська ф-ка «Вишивальниця Полісся».

Кіровоградська область:

Чигиринська ф-ка «Художекспорт»

Львівська область:

Львівська ф-ка імені Лесі Українки;

Львівська ф-ка імені 40-річчя ВЛКСМ;

Глинянська ф-ка «Перемога».

Одеська область:

Одеська ф-ка «Художник-прикладник».

Полтавська область:

Полтавська ф-ка імені Лесі Українки;

Великосорочинська ф-ка імені Н. Крупської;
Градизька ф-ка імені Восьмого березня;
Зіньківська ф-ка «Делегатка»;
Кременчуцька ф-ка «Коопвишивка»;
Лубенська ф-ка імені Клари Цеткін;
Новосанжарська ф-ка: «Червоне проміння»;
Опішнянська ф-ка імені Н. Крупської;
Решетилівська ф-ка імені Клари Цеткін;
Чернухівська ф-ка «Зірка».

Станіславська область:

Станіславська ф-ка імені Розі Люксембург;
Заболотівська ф-ка імені Б. Хмельницького;
Косівська ф-ка імені Т. Шевченка;
Косівська ф-ка «Гуцульщина»;
Коломийська ф-ка імені 7 вересня;
Кутська ф-ка «Килимарка»;
Яблунівська ф-ка імені І. Франка

Сумська область:

Охтирська ф-ка імені 15-річчя Жовтня;
Кролевецька ф-ка імені 20-річчя Жовтневої революції;

Харківська область:

Харківська ф-ка «Вишивальниця Харківщини»;
Волчанська ф-ка ім. 20-річчя Жовтня;
Красноградська ф-ка «Перемога»;
Чугуєвська ф-ка імені 7-ї Сесії Верховної Ради СРСР

Черкаська область:

Черкаська ф-ка імені Лесі Українки;
Золотоноська ф-ка імені 16-річчя Жовтня;
Смілянська ф-ка «Комунарка України»;
Уманська ф-ка імені 30-річчя ВЛКСМ

Чернігівська область:

Чернігівська ф-ка імені Восьмого березня;
Дігтярівська ф-ка імені Восьмого березня;
Ніжинська ф-ка імені Восьмого березня;
Прилуцька ф-ка імені 5 грудня;

Чернівецька область:

Чернівецька ф-ка імені Ю. Федьковича;
Хотинська ф-ка імені Н. Крупської [2 оп. 1, сп. 568].

У систему Укрхудожпром також увійшли Опішнянський завод художніх виробів «Художній керамік», центральна художньо-експериментальна лабораторія, Київська і Харківська міжобласні постачальницько-збутові бази, Київський фірмовий універмаг [2, оп. 1, сп. 568].

Згідно зі штатним розкладом Укрхудожпрому на 1961 рік структура його складалася з таких відділів:

1. Керівництво;
2. Виробничий;
3. Планово-економічний;
4. Фінансовий;
5. Постачання і збуту;
6. Адміністративно-господарський.

Така структура залишалася незмінною до 1965 року [2, оп. 1, сп. 589, 643, 760, 811]. У 1965 році у зв'язку з ліквідацією Укрхудожпромспілки та її Управління художніх промислів було ліквідовано і на підставі постанови Ради Міністрів УРСР № 1087 від 18 листопада 1965 року створено Головне управління художніх промислів (Главхудожпром) Міністерства Місцевої промисловості [3, оп. 1, сп. 4676].

Повністю збереглися всі завдання та функції попередника Главхудожпрому.

Згідно зі штатним розкладом структура Главхудожпрому на 1966 рік складалася з таких відділів:

1. Керівництво;
2. Виробничо-технічний;
3. Планово-економічний;
4. Фінансово-бухгалтерський;
5. Постачання і збуту;
6. Адміністративно-господарський [2, оп. 1, сп. 873, 944, 988].

У 1967–1970 роках Главхудожпром здійснив ряд заходів промисловості УРСР №34 від 18 квітня 1968 р. у Косові Івано-Франківської області ПХО «Гуцульщина» на базі двох Косівських фабрик і Яблунівської фабрики [5, оп. 1, сп. 1067].

Документи Укрхудожпромради (1944–1960) і Главхудожпрому (1966–1973) складають єдиний архівний фонд, адже під час ліквідації новостворена організація отримала компетенцію і функції попереднього.

Вперше науково-технічні упорядкування документів цього фонду проводилося у 1966 році.

Складені описи №1 в період за 1944–1961 р. і 1960–1964 р [2, сп. 723] та опису справ за особовим складом.

У зв'язку з тим, що в опису справ постійного зберігання були включені документи тимчасового зберігання (техпромфінанси, підвідомчі організації, листування з фабриками з виробничих питань, акти документальних ревізій господарської діяльності) виявилось необхідним провести упорядкування пошкоджених документів.

У 1976–1977 роках було проведено вторинне науково-технічне упорядкування документів до 1944–1964 року і первинне за 1965–1973 р.

У результаті стан опису № 1, 1п, 1с. [3, оп. 1, сп. 1270]

В опису справ постійного зберігання № 1 (1309 справ) за 1944–1947 рр. включені такі документи:

протоколи засідань та постанови Президії і Правління; накази начальника з основної діяльності та щодо особового складу; доповідні записки у вищі організації; статuti та положення;

з відділу кадрів – зведені річні і перспективні плани потреби у фахівцях; плани та звіти щодо підготовки та підвищення кваліфікації кадрів; статистичного звіту про наявність спеціалістів з вищою і середньою освітою; звіти про роботу з кадрами; списки спеціалістів;

з виробничо-технічного відділу – зведені річні плани щодо нової техніки, проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт; статистичні звіти про надходження та впровадження раціоналізаторських пропозицій і винаходів, про потерпілих у нещасних випадках; про створення та впровадження нових видів виробів і малюнків, про поставки виробів на експорт; протоколи засідань художньої ради і технічних нарад; зведені баланси виробничих потужностей;

з відділу капітального будівництва та обладнання – зведені річні плани капітального будівництва, з праці у будівництві, титульні списки на об'єкті будівництва;

з відділу організації праці та зарплати – зведені річні звіти про виконання норм виробітку; статистичні звіти за чисельністю адміністративного персоналу та про розподіл всіх працівників за зайнятими посадами; про чисельність робітників за формою і системою оплати праці; документи про соціалістичне змагання;

з фінансово-технічного відділу – штатний розпис, фінансові плани, річні звіти про фінансово-господарську діяльність, акти комплексних ревізій.

До опису внесено також документи про відзначення 50-річчя Жовтневої революції, про підготовку до святкування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна; про перехід підприємств Главхудожпрому на п'ятиденний робочий тиждень та 7-годинний робочий день, на нові умови планування і економічного стимулювання.

Накази з основної діяльності, сформовані у діловодстві Главхудожпрому разом із наказами з особового складу, але порядок номерів наказів порушився.

«В опис документів щодо особового складу № 1 за 1944 – 1973 р. – 119 справ включені накази щодо особового складу, особові рахунки робітників і службовців, відомості нарахування зарплати, особисті справи. Справи домовленого зберігання (технічні умови, норми витрат сировини і матеріалів, карти технічного рівня та якості, альбоми із зразками виробів» [3, оп 1, сп. 1310].

«На виконання Постанови Ради Міністрів УРСР № 404 від 03 серпня 1973 року та згідно з наказом Міністерства місцевої промисловості УРСР № 282 від 13 грудня 1973 року на базі Головного управління художніх промислів Міністерства місцевої промисловості УРСР 01 січня 1974 року створено Республіканське промислове об'єднання художніх промислів «Укрхудожпром»» [3, оп. 1, сп. 1345].

Основними завданнями Республіканського промислового об'єднання художніх промислів «Укрхудожпром» були:

- всебічна допомога та сприяння подальшому розвитку народних художніх промислів УРСР на базі найкращих традицій українського народного декоративного мистецтва;
- розробка та впровадження нових художніх виробів національних за формою та соціалістичними за змістом;
- проведення конкурсів на найкращі витвори декоративного мистецтва;
- організація персональних виставок майстрів художніх промислів, участь у міжнародних та всесвітніх виставках;
- підготовка до друку альбомів, монографій, матеріалів для обміну досвідом щодо роботи народних майстрів; проведення семінарів, нарад, творчих відряджень;
- придбання найкращих зразків народної творчості (сучасних і старовинних);
- освоєння найбільш прогресивних технологій [3, оп. 1, сп. 1375].

Функції «Укрхудожпрому» були такі:

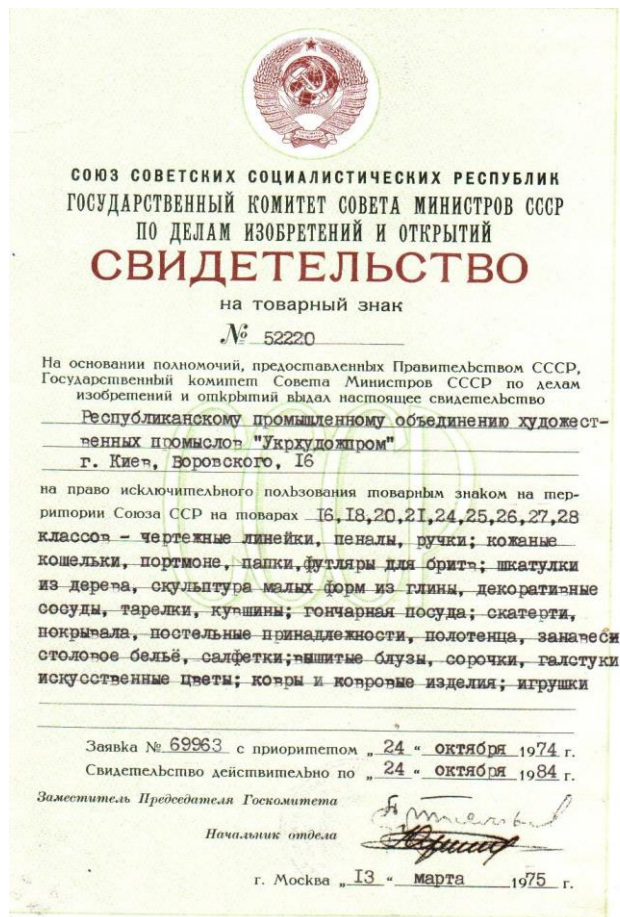
- розробка перспективних планів діяльності та керівництво виробничими планами;
- поліпшення умов праці та житлових культурно-побутових умов робітників підприємств; сприяння широкому розвитку житлового будівництва силами підприємств та праці робітників і службовців;
- затвердження норм витрат на сировину, пошиття та електроенергію, розробленими підприємствами та контроль за їх виконанням;
- розробка і подача у встановленому порядку на затвердження проектів стандартів і технічних умов, оптових та роздрібних цін та продукцію.

До республіканського промислового об'єднання художніх промислів «Укрхудожпром» увійшли 24 фабрики і завод, 4 ПХО, Київська база, фірмовий універмаг і центральна художньо-експериментальна лабораторія.

Структура «Укрхудожпрому» за штатним розписом на 01 січня 1974 року була така:

- керівництво;
- виробничо-технічний відділ;
- планово-економічний відділ;
- фінансово-бухгалтерський відділ;
- відділ постачання та збуту;
- адміністративно господарчий відділ [3, оп. 1, сп. 1378].

Державним комітетом СРСР у справах винаходів та відкриттів з 24 жовтня 1974 року по 24 жовтня 1984 року було надано свідоцтво на товарний знак № 52220 терміном на 10 років, а 12 жовтня 1994 року подовжено ще на 10 років.

Срок действия настоящего свидетельства продлен до 24 октября 1984 г.
 Зам. Начальника отдела А. Н. Григорьев
 19 февраля 1984 г.
 Срок действия настоящего свидетельства продлен до ____ 19__ г.
 Начальник отдела ____ 19__ г.
 Изменения (переход прав на товарный знак, переименование предприятия и др.)

**1. Свідоцтво Державного комітету СРСР у справах винаходів та відкриттів
 «На товарний знак № 52220» від 24.10.1974. – С. 1, 2.**

Союз Радянських Соціалістичних Республік
 Державний Комітет Ради Міністрів СРСР
 у справах винахідників і відкриттів

**СВІДОЦТВО
 на товарний знак № 52220**

На підставі повноважень, наданих урядом СРСР, Державний комітет Ради Міністрів СРСР у справах винаходів і відкриттів видав це свідоцтво Республіканському промислому об'єднанню художніх промислів «Укрхудожпром» (м. Київ, вул. Воровського, 16) на право виключного користування товарним знаком на території Союзу РСР на товарах 16, 18, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28 класів – креслярські лінійки, пенали, ручки; шкіряні гаманці, портмоне, папки, футляри для бритв, шкатулки з дерева, скульптура малих форм з глини, декоративні судки, тарілки, глечики; гончарний посуд; скатертини, ковдри, постільні принадлежности, рушники, фіранки, столова білизна, серветки; вишиті блузи, сорочки, краватки; штучні квіти; килими та килимові вироби; іграшки.

Заявка № 69963 з пріоритетом 24 жовтня 1974 р.

Свідоцтво дійсне до 24 жовтня 1984 р. Заступник Голови Держкомітету

Начальник відділу
 м. Москва 13 березня 1975 р.
 Підписи

Термін процесів реального свідоцтва подовжено до 24 жовтня 1994 р.

Зав. начальника відділу

А. Н. Григор'єв

19 лютого 1984 р.

Підпис [1].

Наукова новизна полягає у розкритті нових фактів та ґрунтовному аналізі документів щодо діяльності, виконання обов'язків та статуту «Укрхудожпромспілки», яку з часом було реорганізовано

ЗМІСТ

ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ, ІСТОРІЇ ТА ТЕОРІЇ КУЛЬТУРИ

<i>Гаюк І. Я.</i>	Особливості формування етнокультурної самосвідомості вірмен на українських землях	3.
<i>Дьяченко Р. В.</i>	Сучасні ресторанні заклади України як осередки дозвілля	9.
<i>Коваленко Є. Я.</i>	Біхевіоризм як специфічний напрям в культурі індустріального менеджменту	14.
<i>Кухаренко О. О., Кухаренко А. В.</i>	Цілі ритуальних церемоній і визначення характеру дій епізодів у структурі циклу національної весільної обрядовості	22.
<i>Сапожнік О. В.</i>	Культурологічний зміст поняття ідентичності	27.
<i>Турчак Л. І.</i>	Творчість Володимира Горовиця у контексті світового мистецтва	33.
<i>Холодинська С. М.</i>	Шляхи поетичної самореалізації фундатора української моделі футуризму Михайля Семенка	39.
<i>Шевченко Н. О.</i>	Актуалізація культурної спадщини як ресурс модернізації та розвитку сучасних туристичних дестинацій	49.
<i>Куцак С. А.</i>	Карнавал як явище святкової культури в сучасному світі	54.
<i>Олійник О. М.</i>	Місто та ідентичність: у пошуках самовизначення	60.
<i>Струтинський Б. Д.</i>	Інформаційно-культурна глобалізація як феномен сучасного стану цивілізаційних трансформацій	66.
<i>Недзельський Р. С.</i>	Розвиток національного культурного простору в умовах трансформаційних змін сучасності	71.
<i>Айгістова А. А.,</i>	Схід і Захід у звукообrazах світової гармонії: дихотомія та дуалізм культур	78.
<i>Боголюбова І. В.</i>	Урбаністична культурологія: почути образ міста (частина І)	83.
<i>Борисенко Ю. С.</i>	Animation as a kind of cultural activity of open-air museums in Ukraine [Анімація як різновид культурно-дозвілєвої діяльності музейних закладів просто неба в Україні]	89.
<i>Братицел М. Л.</i>	Ресторанна діяльність в контексті розвитку сучасної екокультури	94.
<i>Вернигоренко О. С.</i>	«Зрозуміла мова» в російському футуризмі як «явище» та «річ в собі» відповідно до «Критики чистого розуму» Іммануїла Канта	99.
<i>Козек М. І.</i>	Регіональні особливості поховальної обрядовості на Буковинській Гуцульщині	107.

ПРОБЛЕМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО, ПЛАСТИЧНОГО ТА УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА

<i>Береговська Х. О.</i>	Метафізика образу спокуси в малярстві Василя Курилика	113.
<i>Бондарчук Я. В.</i>	Найдавніші образи териантропів (звіролюдей) як відображення теротеїстичних та тотемістичних уявлень первісного людства	119.
<i>Босий І. М., Брижаченко Н. С.</i>	Технології створення арт-об'єктів з деревини (на прикладі робіт студентів кафедри дизайну середовища ХДАДМ)	124.
<i>Безугла Р. І.</i>	Дендізм і гламур в контексті англійської художньої літератури ХІХ століття	131.
<i>Варивончик А. В.</i>	Реорганізація промислового об'єднання «Укрхудожпром»	

	та присвоєння товарного знаку	137
<i>Цугорка О. П.</i>	Образ Богоматері в українському бароковому іконописі: минуле і сучасність	144
<i>Василишина Н. А.</i>	Дантеана у французькому живописі епохи романтизму	150
<i>Стрілець В. Ф.</i>	Виникнення меблевого формотворення в доісторичний період	160
<i>Решетньова Г. О.</i>	Майсенська порцеляна у Сумському обласному художньому музеї ім. Н. Онацького	167

ТЕАТР, КІНО ТА ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО

<i>Легка С. А.</i>	Значення творчого доробку Ростислава Захарова для розвитку українського балетного театру першої половини ХХ століття	173
<i>Павлюк Т. С.</i>	Специфіка італійської школи у контексті сучасних тенденцій конкурсного бального танцю	177
<i>Равлюк-Голіцина О. М.</i>	Кіноекран як медіальна поверхня	183
<i>Крись А. І.</i>	Тенденції розвитку драматургії сценічної бальної хореографії у контексті світових процесів	189
<i>Локтіонова-Ойцюсь О. О.</i>	Українське музичне телебачення 1990-х – 2000-х років як соціокультурний та мистецький феномен	195
<i>Поспєлов О. О.</i>	Циркові вистави у Львові та Чернівцях 1860-х рр.	200
<i>Ситченко К. В.</i>	Хореографія як важливий компонент у підготовці спортсменів в синхронному плаванні	210
<i>Хоцяновська Л. Ф.</i>	Курт Йосс – теоретик, практик, педагог та його вплив на розвиток сучасного хореографічного мистецтва	216

МУЗИКОЗНАВСТВО

<i>Козлін В. Й., Грищенко В. І.</i>	Створення музики у Sakewalk SONAR Platinum (частина 2)	222
<i>Кушнірук О. П.</i>	Джерелознавчі аспекти проблеми “композитор і фольклор” у творчості О. Яковчука	230
<i>Лю Кетін</i>	Стильові домінанти китайського мистецтва ХХ століття й художня практика Тайваню	235
<i>Нєйчева Л. В.</i>	Національні особливості болгарської мови і традиції національного вокалу	241
<i>Татарнікова А. А.</i>	«Glogia» Ф. Пуленка в контексті традицій християнського славослів'я: образно-сміслові і жанрово-стильові аспекти	246
<i>Шевченко Л. М.</i>	Актуальний соціокультурний зріз виразності фантазії на теми Рябініна А. Арєнського	253
<i>Ярошенко І. В.</i>	Специфіка композиторської творчості Андрія Кушніренка	259
<i>Мустафєєв Ф. М.</i>	Концертно-гастрольна діяльність під час бойових дій	263
<i>Ігнатенко Є. В.</i>	Осмогласник Каллістрата 1769 року: авторизація грекомовних причасників і херувимських пісень	267
<i>Грищенко О. Г.</i>	Композитор Валерій Антонюк: риси стилю	273
<i>Дружинець М. І.</i>	Пісенний конкурс Євробачення та вокальні телевізійні талант- шоу як фактор європеїзації та євроінтеграції української культури	280

<i>Тущенко М. М.</i>	М. Стецюн „Іспанський концерт” для гітари з оркестром: до питання створення національного репертуару в галузі гітарного мистецтва	287
<i>Бережний С. І.</i>	Сучасний український рок-фестиваль	292
<i>Бучок Л. В.</i>	Особливості становлення та розвитку закарпатської композиторської школи у прикладах фортепіанної творчості др. пол. XX ст.	298
<i>Василенко О. А.</i>	Діалогічність як виконавська установка у «Missa move» Віктора Степура	304
<i>Давлатова Т. І.</i>	Штрихи до біографії Марії Донець-Тессейр (За архівними матеріалами)	310
<i>Єрмак І. Ю.</i>	Ритмічна альтерація у флейтовому виконавському мистецтві XVIII століття	316
<i>Казнох І. Б.</i>	Музично-віршова організація празника Вознесіння Господнього (На матеріалі Любачівського Ірмологіона 1674 року)	323
<i>Марченко М. О.</i>	Принципи роботи диригента-хормейстера з українським партесним твором в контексті сучасної вітчизняної виконавської культури	330
<i>Омельченко-Агай К. Г.</i>	Перетворення жанрового інваріанту сольної кантати у творчості В. А. Моцарта	336
<i>Шадько М. О.</i>	Новий підхід до виразових можливостей фортепіано у творчості американських композиторів XX століття	343
<i>Шило А. П.</i>	Лариса Руденко на сцені Київської опери: вокальна творчість у повоєнні роки (за архівними матеріалами)	349

ВІДГУКИ. ПОВІДОМЛЕННЯ. РЕЦЕНЗІЇ

<i>Перегацький В. Є.</i>	Рецензія на монографію “Оновлення монументального живопису Успенського собору Києво-Печерської лаври і Софії Київської в першій половині XIX століття” Марини Бардік	355
--------------------------	--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ВОПРОСЫ КУЛЬТУРОЛОГИИ, ИСТОРИИ И ТЕОРИИ КУЛЬТУРЫ

<i>Гаюк И. Я.</i>	Особенности формирования этнокультурной самоидентификации армян на украинских землях	3
<i>Дьяченко Р. В.</i>	Современные ресторанные заведения Украины как центры досуга	9
<i>Коваленко Е. Я.</i>	Бихевиоризм как специфическое направление в культуре индустриального менеджмента	14
<i>Кухаренко А. А., Кухаренко А. В.</i>	Цели ритуальных церемоний и определение характера действий эпизодов в структуре цикла национальной свадебной обрядности	22
<i>Сапожник О. В.</i>	Культурологическое содержание понятия идентичности	27
<i>Турчак Л. И.</i>	Творчество Владимира Горовица в контексте мирового искусства	33
<i>Холодинская С. Н.</i>	Пути поэтической самореализации основателя украинской модели футуризма Михайла Семенко	39
<i>Шевченко Н. А.</i>	Актуализация культурного наследия как ресурс модернизации и развития туристических дестинаций	49
<i>Куцак С. А.</i>	Карнавал как явление праздничной культуры в современном мире	54
<i>Олейник О. Н.</i>	Город и идентичность: в поисках самоопределения	60
<i>Струтинский Б. Д.</i>	Информационно-культурная глобализация как феномен современного состоянию цивилизационных трансформаций	66
<i>Недзельский Р. С.</i>	Развитие национального культурного пространства в условиях трансформационных изменений современности	71
<i>Айгистова А. А.,</i>	Восток и Запад в звукообразах мировой гармонии: дихотомия и дуализм культур	78
<i>Боголюбова И. В.</i>	Урбанистическая культурология: услышать образ города	83
<i>Борисенко Ю. С.</i>	Анимация как разновидность культурно-досуговой деятельности музейных учреждений под открытым небом в Украине	89
<i>Братицел М. Л.</i>	Ресторанная деятельность в контексте развития современной экоккультуры	94
<i>Вернигоренко О. С.</i>	«Заумь» в русском футуризме как «явление» и «вещь в себе» в соответствии с «Критикой чистого разума» Иммануила Канта	99
<i>Козек Н. И.</i>	Региональные особенности погребальных обрядов на Буковинской Гуцульщине	107

ПРОБЛЕМЫ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО, ПЛАСТИЧЕСКОГО И ПРИКЛАДНОГО ИСКУССТВА

<i>Береговская К. А.</i>	Метафизика образа искушения в живописи Василия Курилика	113
<i>Бондарчук Я. В.</i>	Древнейшие образы териантропов (зверолодей) как отображение теротеистических и тотемистических представлений первобытного человечества	119
<i>Босый И. М., Брыжаченко Н. С.</i>	Технология создания арт-объектов из дерева (на примере работ студентов кафедры дизайна среды ХГАДИ)	124
<i>Безуглая Р. И.</i>	Дендизм и гламур в контексте английской	

	художественной литературы XIX века	131
Варивончик А. В.	Реорганизация промышленного объединения «Укрхудожпром» и присвоения товарного знака	137
Цугорка А. П.	Образ Богоматери в украинской барочной иконописи: прошлое и современность	144
Василишина Н. А.	Дантеана во французской живописи эпохи романтизма	150
Стрилец В. Ф.	Возникновение мебельного формообразования в доисторический период	160
Решетнёва А. А.	Майсенский фарфор в Сумском областном художественном музее им. Н. Онацкого	167

ТЕАТР, КИНО И ХОРЕОГРАФИЧЕСКОЕ ИСКУССТВО

Легкая С. А.	Значение творческих достижений Ростислава Захарова для развития украинского балетного театра первой половины XX столетия	173
Павлюк Т. С.	Специфика итальянской школы в контексте современных тенденций конкурсного бального танца	177
Равлюк-Голицина О. Н.	Киноэкран как медиальная поверхность	183
Крысь А. И.	Тенденции развития драматургии сценической балльной хореографии в контексте мировых процес сов	189
Локтионова-Ойцусь О. О.	Украинское музыкальное телевидение 1990-х – 2000-х годов как социокультурный и художественный феномен	195
Поспелов О. А.	Цирковые представления во Львове и Черновцах 1860-х гг.	200
Ситченко Е. В.	Хореография как важный компонент в подготовке спортсменов в синхронном плавании	210
Хоцяновская Л. Ф.	Курт Йосси - теоретик, практик, педагог и его влияние на развитие современного хореографического искусства	216

МУЗЫКОВЕДЕНИЕ

Козлин В. Й., Грищенко В. И.	Создание музыки в Cakewalk SONAR Platinum (часть 2)	222
Кушнирук О. А.	Источниковедческие аспекты проблемы «композитор и фольклор» в творчестве А. Яковчука	230
Лю Кетин	Стилевые доминанты китайского искусства XX века и художественная практика Тайваня	235
Нейчева Л. В.	Национальные особенности болгарского языка и традиции национального вокала	241
Татарникова А. А.	«Gloria» Ф. Пуленка в контексте традиций христианского славословия: образно-смысловые и жанрово-стилевые аспекты	246
Шевченко Л. М.	Актуальный социокультурный срез выразительности фантазии на темы Рябилина А. Аренского	253
Ярошенко И. В.	Специфика композиторского творчества Андрея Кушниренко	259
Мустафаев Ф. М.	Концертно-гастрольная деятельность в период боевых действий	263
Игнатенко Е. В.	Осмогласник Каллистрата 1769 года: авторизация грекоязычных причастников и херувимских песен	267
Грищенко О. Г.	Композитор Валерий Антонюк: черты стиля	273

<i>Дружинец М. И.</i>	Песенный конкурс Евровидение и вокальные телевизионные талант-шоу как фактор европеизации и евроинтеграции украинской культуры280
<i>Гущенко М. М.</i>	Н. Стецюн „Испанский концерт” для гитары с оркестром: к вопросу создания национального репертуара в области гитарного искусства287
<i>Бережний С. И.</i>	Современный украинский рок-фестиваль292
<i>Бучок Л. В.</i>	Особенности становления и развития закарпатской композиторской школы в примерах фортепианного творчества втор. пол. XX в.298
<i>Василенко А. А.</i>	Диалогичность как исполнительская установка в «Missa move» Виктора Степуко304
<i>Давлатова Т. И.</i>	Штрихи к биографии Марии Донец-Тесейр (По архивным материалам)310
<i>Ермак И. Ю.</i>	Ритмическая альтерация во флейтовом исполнительском искусстве XVIII века316
<i>Казнох И. Б.</i>	Музыкально-стихотворная организация праздника Вознесения Господня (На материале Любачивского Ирмологиона 1674)323
<i>Марченко М. А.</i>	Принципы работы дирижера-хормейстера с украинским партесным произведением в контексте современной отечественной исполнительской культуры330
<i>Омельченко-Агай К. Г. С.</i>	Преобразование жанрового инварианта сольной кантаты в творчестве В. А. Моцарта336
<i>Шадько М. А.</i>	Новый подход к выразительным возможностям фортепиано в творчестве американских композиторов XX века343
<i>Шило А. П.</i>	Лариса Руденко на сцене Киевской оперы: вокальное творчество в послевоенные годы (по архивным материалам)349

ОТЗЫВЫ. СООБЩЕНИЯ. РЕЦЕНЗИИ.

<i>Перевальский В. Е.</i>	Рецензия на монографию “Обновление монументальной живописи Успенского собора Киево-Печерской лавры и Софии Киевской в первой половине XIX века” Марины Бардик355
---------------------------	--

CONTENTS

QUESTION OF CULTURE, HISTORY AND THEORY OF CULTURE

<i>Hayuk I.</i>	The features of formation of Armenian ethno-cultural self-awareness in Ukrainian lands	3
<i>Diachenko R.</i>	Modern restaurant places in Ukraine as leisure centers	9
<i>Kovalenko E.</i>	Behaviorism as a specific direction in the culture of industrial management ...	14
<i>Kukhareno O., Kukhareno A.</i>	Aims of ritual ceremonies and determining the nature of the actions of episodes in the structure of the cycle of national wedding ceremonies	22
<i>Sapozhnik O.</i>	The culturological content of the identity concept	27
<i>Turchak L.</i>	The creativity of Vladimir Horowitz in the context of the world art	33
<i>Kholodynska S.</i>	The ways of poetic self-realisation by Mikhal' Semen'ko, the founder of Ukrainian futurism model	39
<i>Shevchenko N.</i>	Actualization of the cultural heritage as a resource for the modernization and development tourist destinations	49
<i>Kutsak S.</i>	Carnival as a phenomenon of festive culture in the modern world	54
<i>Oliinyk O.</i>	City and Identity: Seeking Self-Determination	60
<i>Stroutynsky B.</i>	Information and cultural globalization as a phenomenon of a modern set of civilizational transformations	66
<i>Nedzelsky R.</i>	Development of the national cultural space in the conditions of the transformational changes of the present	71
<i>Aygistova A., Wilchinska I.</i>	East and West in the sound images of world harmony: the dichotomy and dualism of cultures	78
<i>Boholiubova I.</i>	Urban Cultural Studies: to hear the image of the city	83
<i>Borysenko Yu.</i>	Animation as a kind of cultural activity of open-air museums in Ukraine	89
<i>Bratitsel M.</i>	Restaurant activities in the context of the development of modern eco-culture	94
<i>Vernyhorenko O.</i>	«Arrogant language» in Russian futurism as a «phenomenon» and as a «thing in itself» according to Immanuel Kant's "Critique of Pure Reason"	99
<i>Kozek M.</i>	Regional peculiarities of funeral rituals in Bukovynska Hutsulshchyna	107

PROBLEMS OF THE VISIBLE, PLASTIC AND APPLIED ARTS

<i>Beregovska Kh.</i>	Metaphysics of the image of temptation in the painting of William Kurelek	113
<i>Bondarchuk Ya.</i>	The most ancient images of therianthropes (animal men) as reflection of the terestheistic and totemic representations of prehistoric mankind	119
<i>Bosyi I., Bryzhachenko N.</i>	The technologies of the wooden art-objects creations (based on the example of the student's works of the environment design department of KNADA)	124
<i>Bezugla R.</i>	Dandyism and glamor in the context of the nineteenth century English literature	131
<i>Varyvonchyk A.</i>	The reorganization of industrial "Ukrkhudozhprom"	

	and the assignment of a trademark	137
<i>Tsugorka A.</i>	The image of the Mother of God in the Ukrainian baroque iconography: past and present	144
<i>Vasylyshyna N.</i>	Dantean in French pictorial art of the Romantic era	150
<i>Strilets V.</i>	The emergence of furniture shaping in the prehistoric period	160
<i>Reshetnova H.</i>	Meissen Porcelains in N. Onatskyi Sumy Region Museum of Art	167

THEATER, CINEMA AND CHOREOGRAPHIC ART

<i>Legka S.</i>	Value of the Rostislav Zakharov's creative achievements for the development of the Ukrainian ballet theater during the first half of the twentieth century	173
<i>Pavlyuk T.</i>	The specifics of the Italian school in the context of modern trends in competitive ballroom dance	177
<i>Ravliuk-Holitsyna O.</i>	Cinema screen as a medial surface	183
<i>Krys A.</i>	Trends in the development of dramatic stage ballet choreography in the context of global processes	189
<i>Loktionova-Oitsius O.</i>	Ukrainian music television of the 1990s - 2000s as a socio-cultural and artistic phenomenon	195
<i>Pospelov O.</i>	The Circus performances in Lviv and Chernivtsi in the 1860s.	200
<i>Sytchenko K.</i>	Choreography as an important component in the training of athletes in synchronized swimming	210
<i>Khotsianovska L.</i>	Kurt Jooss – a theoretic, a practitioner, a pedagogue and his influence on the development of modern choreographic art	216

MUSICOLOGY

<i>Kozlin V., Grishenko V.</i>	Creation of music in Cakewalk SONAR Platinum (part 2)	222
<i>Kushniruk O.</i>	The Problem “Composer and Folklore” in the Works of Alexander Jacobchuk through Sources Aspects of Study	230
<i>Liu Ke Ting</i>	Style predominates chinese art XX century and artistic practice Taiwan	235
<i>Nieicheva L.</i>	National specifics of the Bulgarian language and national singing traditions	241
<i>Tatarnikova A.</i>	«Gloria» by F. Poulenc in the context of the traditions of Christian glorification: figurative-semantic and genre-style aspects	246
<i>Shevchenko L.</i>	Actual socio-cultural cut of expressiveness in fantasies on themes of Ryabinin to A. Arenskiy	253
<i>Yaroshenko I.</i>	The specificity of compositor's article Andry Kushnirenko	259
<i>Mustafayev F.</i>	Concert and gastrolling activities during the period of combat action	263
<i>Ignatenko Ye.</i>	Kallistrat's Oktoechos, 1769: Authorization of the Greek-language Communion Chants and Cherubim Songs	267
<i>Hrytsenko O.</i>	Composer Valeriy Antonyuk: style features	273
<i>Druzhinets M.</i>	Eurovision song competition and vocal television talent shows as a factor of Europeanization and European integration of Ukrainian culture	280
<i>Tushchenko M.</i>	N. Stetsyun "Spanish concert" for guitar with orchestra: to the question	

	of creation of a national repertoire in the field of guitar art	287
Berezhnyk S.	Modern ukrainian rock festival	292
Buchok L.	Formation and development of peculiarities of Transcarpathian school of composition based on examples of piano art of the second half of XX century	298
Vasilenko O.	Dialog as performance's setting in «Missa movere» by Victor Stepurko	304
Tamara D.	Strokes to the biography of Maria Donets-Tessier (According to archival materials)	310
Yermak I.	Rhythmic alteration in the flute performing art of the 18th century	316
Kaznokh I.	Musical and poetic composition the feast of the Ascension of the Lord (on the material of Liubachiv Irmologion, 1674)	323
Marchenko M.	The methodology of conductor-choirmaster's work with pieces of Ukrainian baroque music in the context of modern performing culture	330
Omelchenko-Aghaie K. G.	The transformation of the solo cantata's genre invariant in the works of V. A. Mozart	336
Shadko M.	A New Approach to Piano Expressive Capabilities in the Creative Work of the American Composers of the 20th Century	343
Shilo A.	Larysa Rudenko on the stage of the Kyiv Opera: vocal creativity in the postwar years (on archival materials)	349

REPORTS. MESSAGES. REVIEWS.

Perevalskyi V.	Review of the monograph "Renewal of Mural Paintings in the Kyiv-Pechersk Lavra's Dormition Cathedral and Kyiv St. Sophia Cathedral in the First Part of XIX Century" by Maryna Bardik.....	355
-----------------------	--	-----

ВИМОГИ ДО ПУБЛІКАЦІЙ

Загальні положення

Редакційна колегія фахових видань Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (далі – академії) у своїй роботі керується нормами законодавства України у сфері освіти, наукової діяльності та інтелектуальної власності.

До публікації в журналі приймаються статті проблемного, узагальнюючого, методичного характеру, які являють собою оригінальні наукові дослідження, що **раніше ніде не друкувались**.

Статті приймаються українською, російською або англійською мовами.

Обов'язковими етапами роботи редакційної колегії з опрацювання статей перед публікацією є:

- перевірка на предмет дотримання вимог до редакційного оформлення згідно з державними стандартами України (ДСТУ 3008-95 "Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення"; ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 "Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання"; ГОСТ 7.9-95 (ИСО 214-76) "Реферат и аннотация. Общие требования"; ДСТУ 3582-97 "Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила";

- здійснення редколегією внутрішнього та зовнішнього рецензування статей (пп. 2.10, 2.11 Наказу МОН України від 17 жовтня 2012 року № 1111 "Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України");

- перевірка статей на плагіат (Статті 1, 5 Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність"; Стаття 50 Закону України "Про авторське право і суміжні права"; п. 16 "Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника").

Етапи підготовки до друку

Передаючи статтю до редакції, автор гарантує наявність у нього авторських прав на рукопис і дає згоду на публікацію тексту та метаданих статті (включаючи прізвище та ініціали автора, місце його роботи, електронну адресу для кореспонденції) у друкованій та електронній версіях журналу, що передбачає дотримання політики відкритого доступу згідно з умовами ліцензії Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (див. сайт <http://nakkkim.edu.ua/nauka/93-vidannya-akademiji>) – можливість вільно читати, завантажувати, копіювати та поширювати зміст статті з навчальною та науковою метою із зазначенням авторства.

1. Статті подаються до відділу наукової та редакційно-видавничої діяльності академії у робочі дні (з понеділка по четвер з 14.00 до 17.30) **за адресою: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, вул. Лаврська, 9, корпус 11, 2-й поверх, кабінет 204, тел. (044) 280-21-93, e-mail: nauka@dakkkim.edu.ua.**

2. Статті магістрантів, аспірантів, здобувачів (осіб, які не мають наукового ступеня) **обов'язково супроводжуються рецензією** із зазначенням наукової новизни та актуальності публікації, підписаною доктором чи кандидатом наук (фахівцем за профілем). Підпис рецензента має бути засвідченим печаткою у кадровому підрозділі.

3. До відділу наукової та редакційно-видавничої діяльності академії подається паперовий примірник статті та її електронна версія. На кожній сторінці роздруковки автор проставляє свій підпис, а на першій сторінці також зазначає дату подання статті до друку.

4. Стаття, у якій виявлено запозичення з матеріалів інших авторів без посилання на джерело, не повертається на доопрацювання та не публікується, а її автор може подати до редколегії інший матеріал.

У разі повторного виявлення запозичень, редакція залишає за собою право не брати у подальшому до друку матеріали даного автора.

5. Правила цитування:

- всі цитати мають закінчуватися посиланнями на джерела;
- посилання на підручники є небажаним;
- посилання на власні публікації допускається лише в разі нагальної потреби;
- вторинне цитування не дозволяється;
- якщо в огляді літератури або далі по тексті йде посилання на прізвище вченого – його публікація має бути в загальному списку літератури після статті.

6. За наявності трьох і більше граматичних помилок на сторінці, текст до публікації не приймається.

7. Редколегія організовує внутрішнє (обов'язкове) та зовнішнє (за необхідності) рецензування статей. Редакція інформує автора про результат розгляду, надсилаючи йому електронною поштою висновок.

Якщо автор не згоден із зауваженнями рецензента, він має обґрунтувати це письмово. Редколегія залишає за собою право відхилити статтю, якщо автор безпідставно залишає без уваги побажання рецензента.

Структура статті

1. Індекс УДК.

2. **Відомості про автора українською, російською та англійською мовами**, що містять такі дані (без скорочень та аббревіатур): прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, посада із зазначенням структурного підрозділу та назви установи за основним місцем роботи автора. Наприклад: *Єсипенко Роман Миколайович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри суспільних наук Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.*

3. **Контактна інформація**: номер телефону, електронна пошта.

4. **Назва статті** українською, російською та англійською мовами.

5. **Анотації та ключові слова** наводяться трьома мовами (українською, російською, англійською)

а) анотація українською мовою містить "характеристику основної теми, проблеми, мети статті та її результати". Середній обсяг анотації – **не більше 300 слів (не більше 2300 друкованих знаків з пробілами)**.

б) анотація російською мовою та англійською мовою є перекладом україномовного варіанту, **не більше 300 слів (не більше 2300 друкованих знаків з пробілами)**.

в) анотація наводиться **одним абзацом**, з вирівнюванням по ширині; анотація надається згідно з вимогами наукометричних баз як **структурований реферат**, і повинна містити такі виділені елементи: **мета роботи, методологія, наукова новизна, висновки**.

"Після кожної анотації наводять ключові слова відповідною мовою. Ключовим словом називається слово або стійке словосполучення із тексту анотації, яке з точки зору інформаційного пошуку несе смислове навантаження. Сукупність ключових слів (загальною кількістю не меншою трьох і не більшою десяти) повинна відбивати поза контекстом основний зміст наукової праці.

Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок, через кому" (Пономаренко Л. А. *Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради.* – К., 2010).

Наприклад:

Антропологічна компонента природи держави

В.В.Хміль, Т.В. Хміль

Мета роботи. Дослідження пов'язане з пошуком нових засобів та методів обґрунтування етичних моральних норм як основи для громадянського втручання в життя держави. Криза певних соціальних теорій та моделей розвитку суспільств не завжди враховує місце та роль держави в соціальних, політичних та духовних перетворень. **Методологія** дослідження полягає в застосуванні компаративного, історико-логічного методів. Зазначений

методологічний підхід дозволяє розкрити та піддати аналізу певні моделі стосовно антропологічної компоненти в соціальних відносинах, що надаються певними типами державних утворень з метою знайти динамічний погляд на майбутнє людини, нові виміри її самореалізації. **Наукова новизна** роботи полягає в розширенні уявлень про еволюцію свободи людини в різних історичних типах держав. Порівняльний аналіз розвитку держав та місця в них свободи людини надає можливість глибше усвідомити антропологічну детермінанту, яка поступово підпорядковує та бере під свій контроль державні інституції, що необхідні для гуманізації зовнішніх умов буття людини, а також виявити напрямки розбудови держави та простір для самодіяльності людини як "від чого" так і "для чого" необхідна свобода особистості. **Висновки.** Осмислення розвитку парадигмальних систем, що засновані на моральній складовій держави дає нову точку відліку для реформаторської діяльності, в напрямку зближення держави з загальнолюдськими цінностями. Держава, розбудовуючи себе на моральних загальнолюдських принципах просувається до свого самознищення, як силового поля влади.

Ключові слова: парадигма антропологічності, держава, громадянське суспільство, етика, мораль, постлібералізм.

6. Вимоги до основного тексту:

– "постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;

– аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття;

– формулювання цілей статті (постановка завдання);

– виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;

– висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку" (Витяг з Постанови Президії ВАК України від 15.01.2003 р. № 7-05/1).

7. Структурні елементи статті необхідно виділити з абзацу напівжирним шрифтом, а саме так: **Актуальність теми дослідження. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Мета дослідження. Виклад основного матеріалу. Наукова новизна. Висновки.**

Наведені будь-які статистичні дані мають бути підкріплені посиланням на джерела.

8. **Список використаних джерел** оформлюється згідно з вимогами ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 та ДСТУ 3582-97. Джерела наводяться мовою оригіналу в алфавітному порядку.

В списку має бути не менше 7-8 посилань на джерела, бажана наявність іноземних джерел; рекомендовано посилання на іноземні журнали з високим індексом впливовості або базову монографію в даній галузі.

Прийняті скорочення назв міст публікації: Київ – К., Дніпропетровськ – Д., Харків – Х., Одеса – О., Донецьк – Дн., Москва – М., Санкт-Петербург – СПб., Ленінград – Л., Мінськ – Мн.

9. **References** (література латиницею) наводиться повністю окремим блоком, повторюючи список літератури, наданий національною мовою, незалежно від того, є в ньому іноземні джерела чи немає. Якщо в списку є посилання на іноземні публікації, вони повністю повторюються у списку, наведеному у латиниці.

Список References оформлюється згідно стандарту **APA (American Psychological Association (APA) Style)**. Рекомендовано користуватись системами автоматичної транслітерації:

- для транслітерації українського тексту латиницею слід застосовувати Постанову Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. № 55 (<http://translit.kh.ua/#passport>);
- для транслітерації російського тексту латиницею – систему Держдепартаменту США (http://shub123.ucoz.ru/Sistema_transliterazii.html).

Оформити цитування відповідно до стилю АРА можна на сайті онлайнового автоматичного формування посилань:

- Citation Machine (<http://www.citationmachine.net/apa/cite-a-book>)
- <http://www.bibme.org/apa/book-citation/manual>

Зразок детального оформлення транслітерованого латиницею списку використаних джерел див. на сайті академії:

http://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/%D0%9E%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_References.pdf

Технічне оформлення

1. Обсяг – до 13 сторінок (20000 друкованих знаків з пробілами).
2. Текстовий процесор Microsoft Word.
3. Шрифт Times New Roman (Times New Roman Cyrillic), 14 кегль.
4. Поля: не менше 2 см.
5. Полуторний міжрядковий інтервал.
6. Посилання: [8, 25], де 8 – порядковий номер джерела у списку, 25 – номер сторінки.

Посилання на кілька джерел: [8, 25; 4, 67].

7. Лапки: "...".

8. Ілюстрації подаються за крайньою необхідністю.

9. Примітки оформлюються як виноски. Засоби Microsoft Word не використовуються.

Знак виноски виконують надрядковою арабською цифрою безпосередньо після того слова, числа, символу, речення, до якого дають пояснення. Примітки розміщуються після основного тексту перед списком використаних джерел.

Приклад: У тексті:

Мета статті – простежити взаємозв'язок між філософською категорією Ніщо¹ та концепцією...

Після основного тексту перед списком використаних джерел:

Примітки:

¹ Написання Ніщо з великої літери використовується у тих випадках, коли мається на увазі відповідна філософська категорія, при акцентуванні її значущості та за бажанням самого автора. У наведених цитатах написання подано з урахуванням авторського правопису.

Наукове видання

МИСТЕЦТВОЗНАВЧІ ЗАПИСКИ

NOTES ON ART CRITICISM

Випуск 35

Редактор Г. С. Гречка
Редагування англомовних
анотацій і транслітерації А. В. Петренко

Комп'ютерна верстка А. С. Терещенко

Адреса редакції:
01015, м. Київ, вул. Лаврська, 9, корп. 11, кім. 204;
e-mail: nauka@nakkkim.edu.ua

Підписано до друку 28.05.2019. формат 60x84 ¹/₁₆
Папір др. апарат. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 21,05
Облік.-вид. арк 35,25. Наклад 300 прим.

Надруковано:
Товариство з обмеженою відповідальністю
"ІДЕЯ ПРИНТ"
01004, м. Київ, вул. Пушкінська, 41
тел. (044) 393 43 94
e-mail: info@ideaprint.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 5301 від 02.03.2017 р.

у виробничо-художнє об'єднання «Укрхудожпром». На основі результатів історичного дослідження можемо зробити висновки, що саме держава підтримувала та сприяла розвитку художньої промисловості з виготовлення виробів для населення України, створюючи вироби художньої промисловості для кожного регіону та розвиваючи естетичний смак місцевого населення.

Початок ХХІ століття відзначився різким спадом діяльності виробництв художніх промислів, які не витримали ринкової конкуренції. Порушились традиційні виробничі та економічні відносини, виникли проблеми із постачанням сировини, технічно застаріло обладнання, втрачена була підтримка держави цього сектору економіки та культури, що і спричинило поступову ліквідацію виробничо-художніх об'єднань України.

Література

1. Архів власних збережень А. Варивончик
2. Центральний державний Архів Вищих Органів Влади та Управління України (ЦДАВО України). Фонд № 4676 опис 1 постійного зберігання за 1944 – 1973 рр. : оп. 1 сп. 2, 4, 97, 240, 568, 573, 568, 667, 589, 643, 723, 760, 786, 811, 873, 944, 988, 1067, 1227, 1285, 1251, 1270, 1310.
3. Центральний державний Архів Вищих Органів Влади та Управління України (ЦДАВО України). Фонд № 4676, опис 1 (подовження справ) постійного зберігання за 1973 – 2004 рр. : оп. 1 сп. 1325, 1375, 1378.
4. Центральний архів кінофотофонодокументів України ім С. Пшеничного. Промисловість різних обласей України, світлина праці майстрів, художників на виробництвах художньої промисловості УССР.

References

1. Archive of own preserves A. Varivonchik
2. Central record Office of Higher Organs of Power and Management of Ukraine (CDAVO of Ukraine). Fund № 4676 description 1 permanent storage for 1944 – 1973 : op. 1 sp. 2, 4, 97, 240, 568, 573, 568, 667, 589, 643, 723, 760, 786, 811, 873, 944, 988, 1067, 1227, 1285, 1251, 1270, 1310 [in Ukrainian].
3. Central record Office of Higher Organs of Power and Management of Ukraine (CDAVO of Ukraine). Fund № 4676, description 1 (lengthening of businesses) permanent storage for 1973 – 2004 : op. 1 sp. 1325, 1375, 1378 [in Ukrainian].
4. Central archive of kinofotofonodokumentiv Ukraine of im of S. Wheat. Industry of different oblastey Ukraine, picture of labour of masters, artists, is on the productions of artistic industry of USSR [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 05.12.2018 р.

УДК 75.046 (477)
DOI: <https://doi.org/10.32461/181575>

Цугорка Олександр Петрович,
заслужений діяч мистецтв України, професор,
професор кафедри живопису і композиції
Національної академії образотворчого
мистецтва і архітектури
ORCID 0000-0002-7742-2143
tsugorkaalex@gmail.com

ОБРАЗ БОГОМАТЕРІ В УКРАЇНСЬКОМУ БАРОКОВОМУ ІКОНОПИСІ: МИНУЛЕ І СУЧАСНІСТЬ

Мета статті – визначити специфіку трансформації народних та історичних типів в образі Богоматері, а також виявити стилістичні та іконографічні особливості розвитку барокового іконопису XVII–XVIII ст. та сучасному етапі. **Методологія** дослідження. Наукові положення статті аргументовано на рівні сукупності загальнонаукових методів пізнання та культурологічних і мистецтвознавчих методологічних підходів. Застосовано порівняльно-історичний (для порівняльного аналізу специфіки трактування образу Богородиці в іконописі) та типологічний (спрямований на виявлення та визначення особливостей розвитку барокового іконопису XVII–XVIII ст.) методи; а також методи художнього аналізу та стильового підходу (для виявлення специфіки трансформації типів іконографії, композиції, естетичних принципів та змін стилістичних особливостей Богородичних ікон у ретроспективі). **Наукова новизна.** Досліджено еволюціонування образу Богоматері в творчості провідних іконописців доби українського бароко та сучасності; виявлено іконографічні, стилістичні та композиційні зміни Богородичних ікон у ретроспективі, а також визначено специфіку трансформації образу Богоматері відповідно до зміни етнопсихологічного портрету українки. **Висновки.** Еволюціонування образу Богородиці в кращих традиціях українського барокового іконопису наразі